

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

01033, Україна, м. Київ, вул. Жилянська, 14.

Конституційне звернення (клопотання)
громадянина України Ветчиніна Віталія Васильовича

Підстава для конституційного звернення: повноваження Конституційного Суду України (ст. ст. 2, 3, 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

1) Заявник клопотання: громадянин України Ветчинін Віталій Васильович;

2) Відомості особи - соціальний статус заявника: пенсіонер, ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС 1-ї категорії, Заслужений лікар України (додаток 1) інвалід другої групи - зв'язок захворювань з роботами по ЛНА на ЧАЕС як чорнобильця-ліквідатора з 70% втратою професійної здатності (додаток 2) Під час ліквідації наслідків аварії на 4-му блоці Чорнобильської АЕС (1986 - 1988рр.) був членом колегії і начальником Головного Санітарно Епідеміологічного Управління (ГСЕУ) Мінздраву України. За дорученням Уряду України представляв Мінздрав України в Штабі Ради Міністрів СРСР в м. Чорнобилі, часто бував у відрядженні в першій й другій зонах радіаційно небезпеки, отримав велику дозу опромінення – (додаток 3 – вказівка Міністра МОЗ). Урядом України був призначений Головним координатором проблем медико-біологічного захисту населення від наслідків радіації Організував з колективом ГСЕУ і вів щодобово Міжвідомчий моніторинг всіх радіаційних чинників зовнішнього середовища на всіх територіях країни. Дані моніторингу дали можливість напрацьовувати наукові й практичні пропозиції нові санітарно-гігієнічні нормативи по захисту населення від неслухняно радіації. Спав тоді по 4 - 5 годин на добу.

за станом здоров'я вимушений перейти працювати на інші роботи (Мінчорнобиль, Міністерство Надзвичайних Ситуацій - МНС, Військово-медична Академія Збройних Сил України).

Приймав активну участь в будівництві Всесоюзного Центру Медичної Радіології, створив разом з фахівцями інститутів Єдиний державний автоматизований реєстр, осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та Систему організації їх оздоровлення. Розробив з фахівцями медичного управління МНС систему Фонду постраждалих чорнобильців та адресної підтримки їх в питаннях медико-соціальної допомоги. Були й інші державні документи з цих проблем.

Кандидат медичних наук, доцент Військово-Медичної Академії, дипломант Академії народного господарства при Раді Міністрів СРСР з проблем управління. Не працюю. Важко хворію.

3) Мета та теми проблем конституційного звернення: отримання необхідного офіційного тлумачення положень Конституції України по захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина України Ветчиніна В. В. (ст. 3 та Розділ II «ПРАВА, СВОБОДИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА» - ст. ст. 21 – 68 Конституції України) та виконання Державним Фондом гарантування вкладів фізичних осіб України положень Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (ст. ст. 3, 45, 48, 49, 52) у відповідності із домінантами Конституції України.

4) обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України та Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та аргументація обґрунтувань документами і матеріалами, на які посилається заявник цього конституційного клопотання.

Потребує тлумаченню положення Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі - ЗАКОН).

У відповідності до ЗАКОНУ «Правовий статус Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (ст.3) визначений як: «Державна установа, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку і у своїй діяльності Фонд керується Конституцією України та законодавством України. Юридична особа публічного права. Органи державної влади та Національний банк України не мають права втручатися в діяльність Фонду щодо реалізації законодавчо закріплених за ним функцій і повноважень. Взаємодія Фонду з Національним банком України та органами державної влади здійснюється в межах, визначених цим Законом, іншими актами законодавства».

Перша група проблем конституційного звернення, що підлягає тлумаченню це положення про «зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян» - п. 1), ч. 1 ст. 52. «Черговість та порядок задоволення вимог до банку, оплата витрат та здійснення платежів»

Навкруг цього положення ЗАКОНУ при ліквідації ПАТ «Банку» (далі - БАНК) виник конфлікт інтересів між кредитором Ветчиніним Віталієм Васильовичем та уповноваженою особою Державного Фонду ГВФО на ліквідацію ПАТ «Банку» (далі – Уповноважена ФОНДУ).

Суть конфлікту полягає в розумінні та встановленні правової справедливості у тлумаченні: чи відносити, чи не відносити кредитора Ветчиніна В. В. до Реєстру акцептованих вимог кредиторів ПАТ «Банку» (далі - БАНК) Фонду гарантії вкладів фізичних осіб із правом першочергових виплат боргу.

В інтернеті та в газеті «Голос України з'явилось оголошення про ліквідацію БАНКУ (ст. 45 ЗАКОНУ) такого тексту: «Відповідно до постанови Правління Національного банку України від 19.03.2015 № 188 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «Банк», виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – ФОНД) прийнято рішення від 20.03.2015 № 63 «Про початок процедури ліквідації ПАТ «Банк та призначення уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку строком на 1 рік з 20.03.2015 по 19.03.2016 включно (нині цей строк подовжено ще на два роки) Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування в газеті «Голос України» оголошення про відкликання банківської ліцензії, ліквідацію банку та призначення уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку за адресою: Задоволення вимог кредиторів здійснюватиметься за рахунок коштів, одержаних в результат ліквідації та реалізації майна банку, в черговості, що передбачена частинок першою статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Вже 25 березня 2015 року на адресу Директора-розпорядника ФОНДУ та Уповноваженої ФОНДУ кредитор Ветчинін В. В. направив «Вимоги щодо відшкодування збитків закладами ПАТ «Банк» (додаток 4), в яких за пунктом №1 була вимога-прохання: «ПРОШУ Вас шановний та шановна на підставі Статті 52. «Черговість та порядок задоволення вимог до банку, оплата витрат та здійснення платежів» [п.1) ч.1] Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», задовольнити мої вимоги в першу чергу, як «зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян».

На підставі ст. 48 та ст. 49 ЗАКОНУ Уповноважена ФОНДУ зобов'язана, як державний службовець – службова особа, провести наступні дії: «Протягом 90 днів з дня опублікування відомостей» відповідно до частини другої статті 45 цього ЗАКОНУ «уповноважена особа Фонду (ч. 2. ст. 49) здійснює такі заходи: визначає суму заборгованості кожному кредитору та відносить вимоги до певної черги погашення» (п.1) ч.2 ст. 49), «складає реєстр акцептованих вимог кредиторів відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Фонду» (п.3 ч.2 ст. 49), а також згідно (п.2) ч.2

ст. 49: «відхиляє вимоги в разі їх не підтвердження фактичними даними, що містяться у розпорядженні уповноваженої особи Фонду, та у разі потреби, заявляє в установленому законодавством порядку заперечення за заявленими да банку вимогами кредиторів». З цього приводу згідно ЗАКОНУ Ветчинін В. В. до своїх вимог надав необхідні обгрунтовані дані щодо важкого стану свого здоров'я: про інвалідність другої групи (див. додаток 2), документи госпіталізації з діагнозами важких хвороб.

Протягом 90 днів (з 20.03.2015 до 29.07.2015) Уповноважена особа ФОНДУ не знайшла ніяких заперечень щодо моїх вимог, не відхилила вимоги кредитора Ветчиніна В. В. про прохання «задовольнити мої вимоги в першу чергу, як «зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян». Таких заперечень й не могло бути, бо стан мого здоров'я, за час тимчасової адміністрації та ліквідації БАНКУ, природньо погіршився.

При таких обставинах Уповноважена ФОНДУ включила кредитора Ветчиніна В. В. до Реєстру акцептованих вимог кредиторів БАНКУ.

Але на жаль, кредитор Ветчинін В. В. від Уповноваженої ФОНДУ отримує лист №06-24027 від 13 серпня 2015 року неправдивої і злочинної суті (додаток 5). Цитую із листа: «Повідомляємо, що Ваші кредиторські вимоги включені до до акцептованого реєстру кредиторів в сумі _____ гривень до четвертої черги» (cis!?). Відповідно до п.1 ч.1 ст.52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» до першої черги відносяться вимоги кредиторів щодо зобов'язань, що виникли внаслідок запобігання шкоди життю та здоров'ю громадян».

Отже, кредитор Ветчинін В. В. не просив відносити його до 4-ї черги без ґрунтовних пояснень і не отримав з цього приводу протягом 90 днів (з 20.03.2015 до 29.07.2015) від Уповноваженої ФОНДУ ніяких заперечень та погоджувань. Тому віднесення кредитора Ветчиніна В. В. до 4-ї черги акцептованих вимог без ґрунтовних пояснень є фактом службового свавілля з боку Уповноваженої особи ФОНДУ (_____). За положеннями Конституції України ця дія державного службовця і громадянки порушує мої конституційні права і свободи (ст.24) та моє право на повагу й гідність (ст. 28).

Факт службового свавілля Уповноваженої ФОНДУ дійсно має злочинну сутність. Кримінальним Кодексом України він кваліфікується як «суспільно небезпечне винне діяння, що вчинено суб'єтом злочину» (ст. 2 та ст. 11 ККУ). Громадянка _____, як службова особа державного суб'єкту господарської діяльності, щодо оформлення вимог кредитора Ветчиніна В. В. до Реєстру акцептованих вимог кредиторів БАНКУ, виконала «незаконні дії у разі банкрутства» (ст. 221 ККУ) та завідомо надала

«неправдиву інформацію» (ч. 1 ст. 222 ККУ). Крім цього «порушили зобов'язання щодо охорони майна...»(197ККУ) та здійснила дії «зловживанн. владою або службовим становищем» (ст. 364 ККУ).

Штучний конфлікт навколо положення п.1 ч. 1 ст. 52 ЗАКОНу, який створила Уповноважена особа ФОНДУ, йдеться вже більш року. На підставі положень Цивільного Кодексу України (ст. 11 та ст.509 ЦКУ) кредитор Ветчинін В. В. має право вимагати від ФОНДУ таку дію і послугу як: «зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян», а ФОНД зобов'язан надати таку послугу - це є законний і неминучий обов'язок ФОНДУ. А статті 1163, 1164, 1165 Глави 81 ЦКУ, більше того, дають право кредитору Ветчиніну В. В. пред'являти до ФОНДУ вимоги по усуненню небезпек по «Створенню загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи» та статті 1166 – 1211 Глави 82 дають право кредитору наполегливо вимагати від ФОНДУ «Відшкодування шкоди». Ці докази на підставі положень ЦК України кредитор Ветчинін В. В. виклав в декількох своїх звернень до ФОНДУ (листи від 09.10.2016, 22.10.2016, 26.10.2016 та інші). Для прикладу наведу тільки один лист від 17.12.2016 - «ЗАЯВА щодо виконання ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» статей 49 та 52 (п.1 ч. 1) – зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'я громадян» (додаток 6) з реєстрацією у ФОНДі за №17335 від 17.12.15 – я лист подавав в канцелярію особисто.

На жаль, всі, без винятку, відповіді ФОНДУ навіть не коментували доказів положень ЦКУ, на них нема жодного конкретного пояснення або заперечення. Така не ввічлива манера державних службовців ФОНДУ постійно порушувати ЗУ «Про звернення громадян».

А ФОНД в цей час приймає Рішення від 10.08.2015 №191/15 і розпочинає задоволення вимог кредиторів другої та третьої черг відповідно до ст. 52 ЗАКОНу. Але пропускає першу чергу виплат – не виділяючи необхідні кошти на першочерговість виплат - не зрозуміло чому? Можливо, що таким, як інвалід кредитор Ветчинін В. В., було також злочинно відмовлено в першочерговості виплат. Це натякає на намір дискридації інвалідів. Бо така «акція» вигідна для ФОНДУ – зберігає кошти на інші проплати.

Другим своїм рішенням виконавча дирекція ФОНДУ від 12.10.2015 №247/15 погоджує початок позачергового задоволення вимог Національного Банку України внесеного до Реєстру акцептованих вимог кредиторів БАНКУ. Це не дуже етичний вчинок ФОНДУ - на фоні коштовних негараздів кредиторів – пересічних громадян України. Звичайним кредиторам не подобається такий стиль «позачергового задоволення вимог для НБУ».

Найбільш вражаюча відповідь, як факт антисоціальної політики ФОНДУ, отримано кредитором Ветчиніним В. В. від заступника директора-08.05.2016 Конституційне звернення (клопотання) громадянина України Ветчиніна В. В.

розпорядника ФОНДУ А. Т. Кияка – вих. №21-036 -16307/16, як відповідь на звернення гр. Ветчиніна В. В. до Президента України Порошенка П. О. (додаток 7). Вражає цитата листа-відповіді: *«Чинним законодавством України не визначено права на першочергове отримання коштів з банку, у випадку його ліквідації, інвалідом II групи ліквідатора-чорнобильця, як кредитора, зобов'язання ж ПАТ « Банк» перед кредитором виникли в результаті вимоги вкладника – фізичної особи, у частині, що перевищують суму, виплачену Фондом, а не внаслідок заподіяння шкоди Банком його життю та здоров'ю».*

Тобто ФОНД в особі заступника директора-розпорядника ФОНДУ А. Т. Кияка не знаходить для кредитора Ветчиніна В. В. навіть місця в *«Чинному законодавстві України»*. Це ж факт дискримінації всіх інвалідів України, подібним кредитору Ветчиніну В. В.

В п.2) ч.1 ст. 1 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» визначено: «дискримінація - ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), знає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними».

В нашій справі кому такі *«випадки обмеження»* вигідні і з якою *«обґрунтованою»* метою?

За статтею 24 Конституції України «Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками». А заступник директора-розпорядника ФОНДУ А. Т. Кияк порушив це положення Конституції України.

В той же час, в цьому ж листі заступник директора-розпорядника ФОНДУ А. Т. Кияк сам собі протирічить: він «знає» один із прийомів через який вирішуються такі обставини, яка склалася з кредитором Ветчиніном В. В. Він в листі далі пише: *«Згідно пункту 4.31 глави 4 розділу V Положення Фонду гарантування «Про виведення неплатоспроможного банку з ринку» від 05.07.2012р. №2 у разі необхідності (cis?) уповноважена особа Фонду на ліквідацію банку вносить пропозиції щодо затвердження виконавчою дирекцією Фонду змін до реєстру акцептованих вимог на підставі: .....*

- клопотання уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку про виправлення помилки, допущеної нею чи попередньою уповноваженою

особою Фонду на ліквідацію банку під час акцептування вимог кредиторів».

Але ж хто визначає таку помилку? Хто визначає «у разі необхідності» таку «необхідність» у «внесенні пропозицій»? Чому не працює цей прийом – можливо він зумовлений для яких інших випадків та якихось особливих кредиторів? Цей важливий момент - факт антисоціального прийому в діях ФОНДУ потребує особливого тлумачення Конституційного суду України.

Друга група проблем конституційного звернення, що підлягає тлумаченню положення про сутність і відповідність їх статтям 8, 19, 21, 27, 28 та 41 Конституції України. Їх теж можна віднести до фактів антисоціальної політики ФОНДУ та вибіркової дискримінації кредиторів.

В ході аналізу юридично-правового потенціалу Фонду, порівнюючи важливі домінанти Конституції України та ЗАКОНУ „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» знаходимо: що окремі положення ЗАКОНУ та інструктивно-нормативних документів ФОНДУ не співпадають з положеннями Конституції України.

Зауваженню та занепокоєнню стосуються статті 45, 48, 49 та 52 ЗАКОНУ в яких з'явилися такі словосполучення як «Вимоги задоволенню в ліквідаційній процедурі не підлягають і вважаються погашеними», «вимоги задовольняються пропорційно суми вимог що належать кожному кредиторові однієї черги» (cis?), «в установленому порядку вимоги уповноважена особа Фонду не враховує суму грошових вимог цього кредитора», «у разі необхідності», «за потреби» та таке інше... Нав'язується погляд, що законотворці цього Закону в угоду амбітних планів Національного Банку України зловмисно вийшли за межі конституційного правового поля.

Оця завзятість нещадно руйнує окремі положення Конституції України, особливо статті 41, яка наставляє та упроваджує:

«Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом.

Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону.

Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом.

Використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності

громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі».

В нашому випадку, на мій погляд, за ст.41 Конституції України «**Виняток з мотивів суспільної необхідності**» для ФОНДУ не пасує, бо він ГАРАНТУЄ повернення всіх вкладів, а не «заробляє» на біді вкладників банків. Ця позиція ФОНДУ теж підлягає тлумаченню.

Складається загальне враження, що націленість Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та реальна діяльність Державного Фонду гарантії вкладів фізичних осіб, особливо в Розділі VIII «ЛІКВІДАЦІЯ БАНКІВ», не є удосканалом і працює в системі практичних координат не як правові гарантії та захисту інтересів вкладників та кредиторів банків, а навпаки – діють в ключі антисоціальної політики. І це прикро.

Прошу Конституційний Суді України надати тлумачення на ці дві групи проблем конституційного звернення. Бажано протягом місяця.

Ветчинін В. В.

Перелік копій документів і матеріалів, що додаються:

1. посвідчення ліквідатора наслідків аварії на ЧАЕС 1-ї категорії – 1стор.;
2. акт МСЕК 2 - інвалідність другої групи - зв'язок захворювань з роботами по ЛНА на ЧАЕС як чорнобильця-ліквідатора з 70% втратою професійної здатності – дві стор.;
3. вказівка Міністра Спіженко Ю. П. – 1 стор.;
4. вимоги щодо відшкодування збитків за вкладками ПАТ «Банку» від 25.03.2015 – дві стор.;
5. лист від Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ «Банк» – 1 стор.;
6. Заява Ветчиніна В. В. «Щодо виконання ЗУ „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» статей 49 та 52 {пп.1) пункту 1} – «зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян» від 17.12.2015 – 4 стор.;
7. Лист ФОНДУ .від 29 березня 2016 року №21-036-16997/16 – 1 стор.

Всі відомості, подані у цьому Конституційному зверненні (клопотанні), є правдивими та щирими, і я обізнаний з тим, що не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати високу, відповідальну, конституційну і державну функцію по оцінці й тлумаченню Основного Закону Держави та всіх законних та підзаконних актів в Україні.

З повагою,

В. В. Ветчинін